
Adventní zamyšlení II

Adventní zamyšlení II

Advent a vánoce

Pro mnoho lidí, zejména v našem evropském světě, jsou vánoce největší svátky roku. Při nich se nejvíc jí a pije a utratí se nejvíce peněz za dárky. Ještě k nim patří typický vánoční folklór. Ovšem původní smysl vánoc je pro mnohé lidi zapomenut. Co tedy vánoce skutečně jsou?

Pokud se hlásíme ke křesťanským tradicím, jak je občas slyšet, měli bychom vědět, že vánoce jsou skutečně svátek křesťanský, ale ne největší, tím jsou Velikonoce, oslava Kristova zmrtvýchvstání. Vánoce jsou oslavou narození Ježíše, který byl očekávaným Kristem, tedy Mesiášem.

Proti Velikonocům jsou Vánoce svátek poměrně pozdní, začaly se slavit až ve 4. století. A proč je Hod Boží Vánoční právě 25. prosince? Termín Vánoc nebyl zvolen náhodně. Který den se Ježíš narodil, nevíme, vánoce asi nepřipadají na výroční den jeho narození. Že se však narodil, je zřejmé a někdy se jeho narození slavit musí. Podle jedné hypotézy se snad jako vhodný den jevil římský svátek narození boha Mitry, kdy tak jako tak probíhaly bujaré oslavy. Tento svátek byl spojen s oslavou zimního slunovratu, který podle juliánského kalendáře připadal na 25. prosinec. Tuto slavnost křesťané přeznačili na svátek narození toho, který je pravým Sluncem světa.

Před Vánocemi předcházejí čtyři týdny Adventu. Adventus znamená příchod, je to příprava na Kristův příchod. Advent je očekáváním a přípravou ve dvojím smyslu:

Zprv je to příprava na vánoce, oslavu Kristova narození. Ta je spojena s mnohými lidovými zvyky a folklórem, včetně nakupování dárků a zdobení stromečku. V některých křesťanských církvích je s Adventem spojen i půst. Každopádně se to všechno ale týká něčeho, co už bylo, co už je minulostí.

Zadruhé je Advent příprava na Kristův druhý a konečný příchod, na něco, co teprve přijde, co je neznámé, o čem nevíme, jaké to bude. K tomuto definitivnímu příchodu Kristovu vzhlížíme s nadějí a zároveň mnohé tak trochu děsí, protože očekáváme i dovršení dějin a také definitivní soud nad světem i nad naším životem.

Správně by i tato vyhlídka měla být zdrojem naděje a radosti, měla by to být vyhlídka ještě mnohem radostnější než celé Vánoce. Je ovšem přirozené, že člověk má z věcí nových a neznámých obavu, i když jsou velikým příslibem. Kdo ví, jaké budou? Kdo ví, jaký nárok na nás budou klást?

Právě do této naší nejistoty zní Boží výzva: Nebojte se, jděte vstříc i neznámému, radost Vánoc je jen předzvěstí radosti budoucí. Napřimte se a zvedněte hlavu, protože vaše spása se přiblížila. To je výzva, se kterou se evangelium obrací na církev a se kterou se církev obrací na celý svět. S vánočními dárky a stromečkem nemá vlastně nic společného. Jde o základní naději a směr a radost našeho života.

K Adventu patří také roráty. Tak se nazývají písně, které se zpívají při jitřních mších. Jejich název vychází z věty prorocké Izaiášova, která v překladu zní „Rosu dejte, nebesa, shůry“.

Co od Adventu a Vánoc čekáme? Adventní příprava nemá spočívat hlavně v nakupování. Příprava to má být duchovní, příprava ducha, nové soustředění na pravdu, svobodu a radost. Úměrně tomu, jak je původní význam Vánoc zapominán, potřeba důrazu na jejich duchovní smysl roste. Moderní nenáboženská společnost, včetně české, užívá vánoc jako prostředek ke zvýšení odbytu všemožného zboží. Avšak jednostrannému soustředění na konzum, požitky a přepych je třeba stavět úměrnou protiváhu zdůrazňující ducha a jeho hodnoty. Ti, kdo to vědí, se nesnaží bránit jiným v užívání jejich radostí, nýbrž snaží se jim nabídnout něco v jiném směru, hodnoty duchovní. Nejde přece jen o to, co si člověk může užít, co může sníst a vypít, nejde jen o požitky těla. Jde o to, kam se obrátí duch člověka. Hodnoty ducha jsou láska, radost, pokoj, solidarita, přátelství, spravedlnost, upřímnost, pravdivost, věrnost... Takovými hodnotami jsou naplněny právě vánoce. Tento výrazný poukaz na ducha je velmi významný, zvláště v době, která se snad až příliš soustřeďuje na hmotné bohatství a tělesný požitek. Tma pomíjí a světlo přichází.

Advent a Vánoce v sobě mají velkou symboliku světla. Jsou v zimě, kdy jsou dny krátké a často i v době, kdy je slunce nad obzorem, pošmourné a temné. Advent však nabízí světlo svíček na adventním věnci a o Hodu Božím vánočním se chrámy rozzáří světlem a propuknou v jásot nad narozením toho, kdo je pravým světlem světa a kdo všechny lidi zve a vede do svého světla pravého a plného. O tomto světle a o vánoční radosti ví v křesťanském světě každý člověk, bez ohledu na to, zda je sám křesťan nebo ne.

Libor Ovečka